

Nieuws van Ecologica

Nieuwsbrief December

Beste ,

In deze nieuwsbrief informeren we u over onze recente bezigheden en bevindingen. We hebben weer bepaald niet stilgezeten dit jaar. De projectenlijst was lang en divers en omvat de laatste tijd steeds vaker ook meerjarige monitoringsprojecten. Op zich is het een goede ontwikkeling als er ruimte is om ontwikkelingen over wat langere tijd te volgen. Dit vergroot de mogelijkheden om heel tijdelijke effecten te onderscheiden van meer bestendige. Wij juichen dat dus toe en hopen dat deze trend zich de komende jaren doorzet, ondanks de politiek ietwat onzekere tijden. De huidige situatie lijkt nog steeds te zijn dat de ecologiesector drukbezet is, dus mocht u als opdrachtgever nog leuke projecten in gedachten hebben, dan is het advies tijdig contact op te nemen. Komende tijd hebben we nog wel ruimte in onze planning, maar hoe lang dat zo blijft is slecht te voorspellen. Wat ook kan helpen om projecten weggezet te krijgen, is deze niet te groot maken.

Hoe dan ook, wensen we u komende tijd veel wijsheid toe in uw werkzaamheden.

Hartelijke groet,
Tim Faasen, namens het gehele team.
info@ecologica.eu
0495 - 46 20 70.

Projecten

Enkele interessante recente projecten belicht:

Monitoring wilde bijen Noord-Brabant

Vanaf 2017 heeft Ecologica samen met EIS Kenniscentrum Insecten 29 proefvlakken verspreid door Noord-Brabant periodiek onderzocht op wilde bijen om zicht te krijgen op de waarde van een vijftal natuurbeheertypen en op trends in soortensamenstelling en aantallen. In totaal zijn maar liefst 191 bijensoorten aangetroffen, waaronder 55 Rode Lijstsoorten. Dit is een opvallend hoog percentage van de uit deze provincie bekende soorten (bijna 90%). Veel soorten zijn dus nog aanwezig. Vervolg vraag is hoe het met deze soorten gaat. Een klein inkijkje in de bevindingen:

- Opvallend was dat de soortensamenstelling per plek heel dynamisch lijkt: gemiddeld is ruim driekwart van de soorten niet in ieder van de 3 meetjaren vastgesteld.
- De resultaten lijken sterk afhankelijk van het weer in een ruime periode voorafgaand aan de meetmomenten (inclusief de actieve periode van de vorige generatie).
- Door deze ruis heen was een significante terugval te zien in (oorspronkelijk) weinig kritische, algemene soorten van gangbare habitats.
- Voor deze groep bieden veranderingen zoals die nu plaatsvinden in de leefomgeving waarschijnlijk meer risico's dan kansen (m.n. weersextremen).
- Binnen de soorten die consistent vóóruit gingen waren zuidelijke, warmte- en droogteminnende soorten oververtegenwoordigd. Dit lijkt goed verklaarbaar vanuit de huidige klimaatverandering.

Het rapport is in te zien op onze website in onze ['Kennisbank Ecologie'](#).

SNL-karteringen

Afgelopen seizoen hebben we weer op diverse plekken SNL-karteringen uitgevoerd, met name tussen Boxmeer en Cuijk en in het Geleenbeekdal en ruime omgeving. Dat leverde een flinke gegevensset op. Mooi waren vondsten van soorten als wijdbloeiende rus, draadgentiaan, stijve moerasweegbree, kwak, oehoe, rietzanger, zomertortel, iepenpage, klaverblauwtje, veldparelmoervlinder, zuidelijke oeverlibel en tweelobbig wolvij.

Nu de SNL-monitoring al wat langer loopt, krijgen we steeds vaker resultaten onder ogen van eerdere meetjaren. Daarbij valt op dat er soms aanzienlijke verschillen zijn in de manier van uitvoeren tussen partijen, zeker bij de broedvogels. Wij adviseren karteerders om zo dicht mogelijk bij de beschreven methodiek te blijven. (Dat betekent bijvoorbeeld bij broedvogels niet doortellen buiten de toegestane uren, routes niet meermaals lopen tijdens een telling en heel kritisch zijn op dubbelstellingen en de geldigheid van waarnemingen.) Eigen interpretaties van de methode door tellers kunnen de resultaten nogal beïnvloeden en de vergelijkbaarheid tussen jaren bemoeilijken. In dat licht ook het advies om de werkwijze zo concreet mogelijk vast te leggen in rapportages, zodat in toekomstige jaren geen twijfel ontstaat over hoe er te werk gegaan is. Verder is het raadzaam ook de ruwe telgegevens op te leveren aan opdrachtgevers. Zeker nu de clusteringscriteria recentelijk weer zijn aangepast, kan herbeoordeling van oudere karteringen soms wenselijk blijken.

Hazelwormen in Noord-Brabant

In samenwerking met RAVON werkt Ecologica sinds 2020 aan enkele projecten waarbinnen onderzoek gedaan wordt naar de verspreiding van hazelworm in Noord-Brabant en mogelijkheden om leefgebieden te verbeteren. In dit project is sprake van eigen veldonderzoek in combinatie met 'citizen science' waarbij iedereen die in de provincie actief is gevraagd wordt om waarnemingen door te geven. Dit laatste blijkt tot verrassend veel en heel interessante aanvullingen te leiden op het bekende verspreidingsbeeld van deze verborgen levende soort. Er komen veel nieuwe kilometerhokken aan het licht, op allerlei plekken met alleen oude records blijkt de soort recent nog gevonden en sommige voorkomens blijken toch wat minder geïsoleerd dan eerder gedacht. Goed nieuws dus voor de hazelworm!

Ecologica in het veld

Enkele plekken waar wij deze winter in het wild te vinden zijn:

- Op het symposium Biodiversiteit en Leefgebieden van de provincie Noord-Brabant, in 's-Hertogenbosch op 6 december.
- In diverse Oost-Brabantse gemeenten met concrete ambities op het gebied van stimulering van biodiversiteit (bijv. Veldhoven, Eindhoven, Best, Laarbeek, Gemert-Bakel en Maashorst).
- Verspreid door Zuidoost-Nederland op plekken met ruimtelijke ontwikkelingen, schrale graslanden of hazelwormen.

Publicaties

- Deze zomer kwam er een wetenschappelijke publicatie uit geschreven door Tim Faasen, waarin hij een nieuwe soort voor de wetenschap beschrijft. Het betrof een fraaie waterjuffer uit Peru. Niet echt in ons reguliere werkveld, maar toch leuk om even te noemen vonden wij. Ecologica ondersteunt ontwikkeling en overdracht van entomologische kennis in Peru. Het artikel is hier in te zien: [klik hier](#).
- Ivo Raemakers werkte mee aan een onderzoek leidend tot een artikel in Plant Ecology and Nature Conservation. In dit onderzoek in Frankrijk werd aangetoond dat meer natuurvriendelijk beheer van landbouwgronden effectief kan zijn voor verhoging van de biodiversiteit en gelijktijdig ook de opbrengst van gewassen kan vergroten door betere bestuiving, maar dat dit laatste financieel niet altijd opweegt tegen de meerkosten van dit beheer. Het artikel is hier te vinden: [klik hier](#).
- Al iets langer geleden werkte Ivo Raemakers mee aan een artikel over het boshommellandschap in Zuid-Limburg. Hierin wordt beschreven hoe er door een groot artikel is terug te vinden in De Levende Natuur 2022-4.

Open sollicitaties

Ecologica heeft een uitermate prettig team van enthousiaste en kundige ecologen. Bent u (of kent u) iemand die daar goed tussen zou passen als nieuwe collega? Dan nodigen wij u van harte uit om een CV naar ons te sturen.

Op zich hebben wij geen concrete vacature openstaan, maar mocht er zich iemand melden waarvan wij denken dat die goed in het team zou passen, dan staan wij open voor uitbreiding. Wij denken daarbij aan personen met een universitaire opleiding ecologie of bos- en natuurbeheer en ervaring in zelfstandig veldwerk in één of meerdere soortgroepen.

Overweegt u een wisseling van baan? Kijk even op www.ecologica.eu/werken-bij-ecologica.

Wie weet kunnen we iets voor elkaar betekenen!

Symposium 'Ecologie en de praktijk'

Komend voorjaar organiseren wij geen ecologiesymposium. Dat komt onder meer doordat wij in die periode tijdelijk draaien op een wat kleiner team dan gebruikelijk, doordat twee medewerkers voor periode tijdelijk in het buitenland zitten. Wij hopen in 2025 wel weer een tweewe meditatie op te kunnen zetten. Suggesties voor interessante onderwerpen zijn dus nog steeds welkom.

Vragen?

Heeft u vragen, ideeën of opmerkingen, neem dan gerust contact met ons op via info@ecologica.eu of 0495 – 46 20 70.

Vriendelijke groet,

Het team van Ecologica